

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Č.j.: OV—039/A—89

29. IX. 1989

TAJNÉ!

Výtisk č. 43

Počet listů: 8

Počet příloh: 1



DENNÍ SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 142

Upozornění: materiál je určen výhradně k informaci adresáta.

Nesmí být rozmnožován a po využití podléhá do 10 dnů vrácení federálnímu ministerstvu vnitra (odboru analytiky a informací Vnitřní a organizační správy FMV).

1. Bezpečnostní situace v ČSSR

V průběhu 26. září 1989 nebylo zaznamenáno závažné narušení klidu a veřejného pořádku.

V oblasti vnitřního protivníka bylo zaznamenáno prohlášení o založení nové nelegální struktury, tzv. politicky nezávislého mládežnického sdružení, jako protiváhy Socialistického svazu mládeže.

Národní výbor hl. města Prahy obdržel od předních exponentů "charty - 77" dopis, v němž žádají o povolení nezávislé akce u příležitosti státního svátku - 28. října 1989.

Tzv. Severomoravský ekologický klub hodlá uskutečnit demonstraci proti výstavbě koksovny ve Stonavě /okr. Karviná/ koordinovanou z PLR.

V Jihomoravském kraji byl zjištěn výskyt "Dunajského vyhlášení", jehož obsah je namířen proti výstavbě společného vodního díla Gabčíkovo - Nagymaros. Ve SSR byly zjištěny další výskyty emigrantské nacionalistické písemnosti "Výzva Slovákům". Po rozšířovateli se pátrá. V Severočeském kraji byly zaznamenány 2 anonymní dopisy. Po pisatelích se pátrá.

Nebyla hlášena závažná mimořádná událost v dopravě a spojích.

Dne 26. 9. 1989 došlo ve středisku slévárna s.p. Tatra Kopřivnice k požáru, při němž bylo zničeno 35 dopravních pásů. Předběžný odhad škody 2 milióny Kčs. Případ se vyšetřuje.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍ SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) č. 1.2000 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 41/2005 Sb.

2. Nepřátelská činnost

b/ O založení nového "politicky nezávislého mládežnického sdružení" ve Středočeském kraji informuje jeho tzv. Úvodní prohlášení, které je podepsáno mluvčími tohoto sdružení Tomášem VODIČKOU z Lysé nad Labem /okr. Nymburk/ a Matoušem RAJMONTEM z Prahy. Z prohlášení vyplývá, že ve sdružení působí lidé ve věku 16 - 25 let. V jeho obsahu je poukazováno na protekcionářství při zařazování mladých lidí, kteří ukončili studium. Je vyslovován požadavek na "zastavení demagogických ideologií o státech světové socialistické soustavy, zvláště o SSSR", má být odstraněna výuka ruského jazyka atd. V prohlášení je rovněž kritizován Socialistický svaz mládeže, jako organizace, jež "je ideologickou odnoží KSČ a absolutně nevyhovuje požadavkům mladých lidí". Z tohoto důvodu je vysloven požadavek o založení zcela nové organizace. Je ověřována rozsáhlost uvedeného "sdružení".

Dne 26. 9. 1989 mluvčí "charty - 77" Václav HAVEL a Dana NĚMCOVÁ předali na odbor vnitřních věcí Národního výboru hlavního města Prahy dopis, ve kterém poukazují na "hrozící nebezpečí" s blížícím se 28. říjnem. Navrhují, aby "chartě - 77" bylo povoleno uspořádat "vlastní nezávislou připomínku tohoto státního svátku". K jejímu provedení doporučují propůjčit zastřešený sál typu Radiopaláce nebo Lucerny.

Nová, tzv. nezávislá iniciativa "Severomoravský ekologický klub" hodlá požádat Městský národní výbor v Českém Těšíně /okr. Karviná/ o povolení demonstrace proti výstavbě koksovny ve Stonavě na den 5. 10. 1989. Tento termín je pevně stanoven polskou stranou, která organizuje obdobnou demonstraci v Polském Těšíně a před čs. velvyslanectvími v kapitalistických státech. Jsou prováděna opatření k zamezení akce v Severomoravském kraji.

Dosud nekonkrétní organizace, tzv. Výbor vysokoškolských studentů, zpracovala výzvu adresovanou ÚV KSČ, ČTK a rozhlasovým stanicím Hlas Ameriky a Radio Svobodná Evropa. Obrací se

v ní na čs. veřejnost, "aby odsoudila represálie vedené komunistickým režimem proti osobám, které upozorňují na stále se zhoršující situaci v ČSSR". V textu je dále poukazováno na rozdílnost příjmů dělníků a pracovníků aparátu KSČ, čs. občané jsou vyzýváni k zapojení do boje za okamžité propuštění "politicky stíhaných spoluobčanů". Svými podpisy a peticemi ústředním orgánům mají dát najevo nesouhlas s jejich zadržováním a s politikou KSČ. Je zjišťován rozšiřovatel písemností.

V Buchově /okr. Hodonín/ byl zaznamenán výskyt "Dunajského vyhlášení", v němž je navrhováno jménem československých ochránců přírody, památek a životního prostředí, řadových občanů i odborníků /po vzoru příkladů v MLR a Rakousku/, aby na úseku Dunaje mezi Vídní a Budapeští byl vyhlášen národní park /Podunajsko/. V 7 bodech jsou stanoveny věci, které je třeba zachovat pro budoucnost, jako např. soustavu přírodních geosystémů, historické kulturní památky, estetické a rekreační hodnoty, příznivé životní prostředí apod. V další části je poukázáno na nebezpečí plynoucí z výstavby společného vodního díla Gabčíkovo-Nagymaros pro uchování uvedených potřeb s návrhy na zhodnocení stávajícího projektu.

Pokračuje rozšiřování anonymních zásilek obsahujících známou nacionalisticky orientovanou "Výzvu Slovákům" emigrantské organizace "Národní rada za osvobození Slovenska" s fotokopii článku "Memorandum o Slovensku..." z Pravdy z března 1968. Na různé adresy lesních správ na Slovensku bylo dne 25. 9. 1989 zasláno celkem 27 listovních zásilek. Po rozšiřovateli se pátrá.

Dne 25. 9. 1989 byl nalezen v poštovní schránce u kanceláře SOOŽ na nádraží ČSD v Rumburku /okr. Děčín/ anonymní dopis, obsahující výhrůžku výbuchem objektu. Provedená pyrotechnická prohlídka byla negativní, po pisateli se pátrá.

Krajskému výboru KSČ v Ústí nad Labem byl doručen anonymní dopis odeslaný z poštovního úřadu v Michalovicích, napadající přestavbu v ČSSR a označující generálního tajemníka ÚV KSSS Michaila Gorbačova za agenta ve službách světového imperialismu. Po pisateli se pátrá.

Na základě rozhodnutí krajského prokurátora byly provedeny domovní prohlídky u Vladimíra LÍBALA /1954, bytem Plzeň/ v jeho bydlišti a v rodinném domku v okrese Rokycany. V jejich průběhu bylo nalezeno a zajištěno: Provolání prozatímního koordinačního výboru Hnutí za občanskou svobodu s názvem "Principy nové ústavy", prohlášení V. LÍBALA k všeobecné amnestii a provedení řetězové hladovky, dopisy a písemnosti týkající se činnosti Mírového klubu J. Lenona, "volební program nezávislého kandidáta P. WONKY", 150 000 slov, Slovo ke spoluobčanům a další materiály psané strojem a množené cyklostylem, větší množství samizdatové literatury apod. Nebezpečnost jednání LÍBALA je posuzována vyšetřovatelem StB.

Jako pisatelé nepřátelského napsu na budově Obvodního výboru KSČ v Praze 6 ze dne 23. 9. 1989 byli odhaleni Martin HOLUB /1970/, student Vysoké školy chemicko technologické, člen SSM a [REDAKCE] /1973/, studentka gymnázia. Jmenovaným bylo vzneseno obvinění pro trestný čin výtržnictví podle § 202/1 tr. zákona.

Dne 26. 9. 1989 bylo sděleno podezření z přečinu proti veřejnému pořádku dle § 6/c zákona č. 150/1969 Sb. čs. občanu Marcelu VACÍKOVÍ /1967/, klempíř s.p. Škoda Plzeň, člen KSČ. Jmenovaný dne 22. 9. 1989 v zaměstnání rozšiřoval text výzvy "Několik vět" a vyzýval spolupracovníky, aby text podepsali.

3. Negativní jevy a poruchy v čs. národním hospodářství

V průběhu dne 26. září 1989 nebyly závažné události tohoto charakteru zjištěny.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍHO ÚSTAVU
Zrušen stupeň utajení (stavku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 17 ods. 3 zák. č. 128/1997 Sb.

4. Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost

a/ Mimořádné události v národním hospodářství a živelní pohromy

Navazuje na DSZ ze dne 18. července 1989 : k požáru v n.p. Lehké stavební hmoty Brno, závod 05 Ostrava - Třebovice s původně hlášenou škodou 300 000 Kčs a následnou škodou 700 000 Kčs. V průběhu vyšetřování byl jako příčina požáru zjištěn zkrat na elektrickém přívodu klimatizační jednotky. Požárem byla způsobena škoda ve výši 134 560 Kčs, následná škoda nevznikla. Vyšetřováním nebylo zjištěno zavinění konkrétní osoby, proto bylo trestní stíhání zahájené ve věci pro trestný čin obecné ohrožení dle ustanovení trestního řádu zastaveno.

Vyšetřovala MS SNB Ostrava.

Dne 25. září 1989 v 18.30 hodin došlo v katastru obce Žihle, část Kračín /okr. Plzeň - sever/ v důsledku průtrže mračen k zatopení suterénních prostorů školy v přírodě "Bálková" - zařízení ONV Most. Ke zranění osob nedošlo. Škoda na uskladněném nábytku a dalších věcech činí asi 100 000 Kčs.

Vyšetřuje OS SNB Plzeň - sever.

Dne 26. září 1989 ve 14.00 hodin došlo v řece Olši mezi Českým Těšínem a Chotěbuzí /okr. Karviná/ v délce 9 km k hromadnému úhynu ryb. Šetřením bylo zjištěno, že příčinou byla otrava neznámou chemickou látkou, která se do řeky dostala potokem Bobrawka z PLR. Byly provedeny kontrolní odběry vzorků vody a uhynulých ryb. Způsobená škoda činí asi 50 000 Kčs. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin obecné ohrožení.

Vyšetřuje OS SNB Karviná.

c/ Majetková trestná činnost

Dne 26. září 1989 bylo v Trutnově zahájeno stíhání pro pokus trestného činu poškozování majetku v socialistickém vlastnictví proti [REDAKCE] /nar. 1949, bytem Trutnov, zástupce vedoucího prodejny Mototechna/. Jmenovaná v letech 1984 - 1988 při kontrolních inventurách machinacemi zakrývala manko v prodejně, které bylo vyčísleno na 368 177 Kčs. Byla zadržena a umístěna v cele zadržení a zajištění OO VB Trutnov.

Vyšetřuje OS SNB Trutnov.

Dne 26. září 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 76 případů krádeží vloupáním, z toho :

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	19	8	2	17	16	288 800
SSR	3	5	-	2	4	259 400
ČSSR	22	13	2	19	20	548 200

d/ Dopravní nehody leteckých, kolejových a silničních prostředků

Dopravní nehody dne 26. září 1989 :

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	191	1	6	856 400
SSR	73	-	6	267 700
ČSSR	264	1	12	1 124 100

e/ Ostatní mimořádné události a závažná trestná činnost

Dne 26. září 1989 zadrželi příslušníci PS pro přípravu a pokus o ilegální přechod státní hranice z ČSSR do NSR a Rakouska 11 občanů NDR a 1 ČSSR.

Hranici se socialistickým státem narušilo 110 občanů NDR, 9 ČSSR a 3 PLR.

Z emigrace v USA a NSR se vrátili 2 občané ČSSR.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.